

การศึกษากิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าคิกโรงพยาบาลชุมชน
จังหวัดบุรีรัมย์พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

นางสาว ดวงแถม นาคะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-244-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17222965

A STUDY OF SUPERVISORY ACTIVITIES OF HEAD NURSES
COMMUNITY HOSPITALS, THE EASTERN SEABOARD AREA PROVINCES

MISS DUANGKHAE NAKA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program
Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-560-584-244-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึกโรงพยาบาลชุมชน
จังหวัดบุรีรัมย์พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

โดย นางสาว ดวงแข นาคะ
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

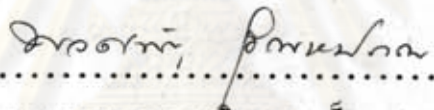
อาจารย์ที่ปรึกษา รศ. ดร. ประนอม โอทกานนท์

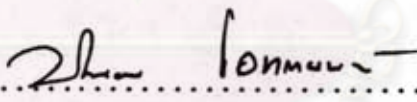

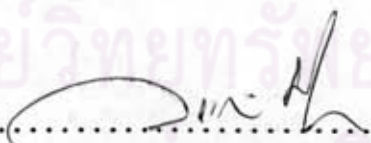
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชูเทพปราณ)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.วรรณภา ปูนไชยศรี)

ศูนย์วิทยพัชร์ยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ดวงแข นาคะ : การศึกษากิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึกโรงพยาบาลชุมชน
จังหวัดบรีเวพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (A STUDY OF SUPERVISOR ACTIVITIES OF
HEAD NURSES COMMUNITY HOSPITALS, THE EASTERN SEABOARD AREA PROVINCES)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์, 138 หน้า. ISBN 974-584-244-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึก
ตามการรายงานของพยาบาลหัวหน้าตึกและการรายงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน การเข้ารับการอบรมและวุฒิการศึกษา ตัวอย่างประชากรคือพยาบาลหัวหน้าตึก 53
คน และพยาบาลประจำการ 159 คน จากโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดบรีเวพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบรายงานค่าความเที่ยง .97

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พยาบาลหัวหน้าตึกและพยาบาลประจำการรายงานกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05 พยาบาลหัวหน้าตึกรายงานกิจกรรมการนิเทศงานของตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้งทั้ง 3 ด้าน ยกเว้นด้านการประชุมปรึกษาอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2. พยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการเข้ารับการอบรมรายงานกิจกรรมการนิเทศงานของตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พยาบาลหัวหน้าตึกแผนกผู้ป่วยนอก พยาบาลหัวหน้าตึกที่ปฏิบัติงาน 6-10 ปี รายงานกิจกรรมการนิเทศงานของตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้งทุกด้าน
3. พยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน การเข้ารับการอบรมรายงานกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พยาบาลประจำการแผนกผู้ป่วยนอกรายงานกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึก ด้านเยี่ยมตรวจอยู่ ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง พยาบาลประจำการแผนกผู้ป่วยใน พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงาน 1-5 ปี, 6-10 ปี พยาบาลประจำการทั้งที่เคยและไม่เคยเข้ารับการอบรม และพยาบาลประจำการที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี รายงานกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึก อยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการเยี่ยมตรวจ และด้านร่วมมือปฏิบัติงาน
4. ปัญหาในการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าตึก ที่เกิดขึ้นมาก 3 ลำดับคือ พยาบาลน้อยไม่ได้ สักส่วนกับจำนวนผู้ป่วย พยาบาลหัวหน้าตึกปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ขาดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศงาน และ ขาดเกณฑ์มาตรฐานในการนิเทศงาน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ... คณะกรรมการมหาวิทยาลัยหลักสูตรศาสตราจารย์บัณฑิต
สาขาวิชา ... วิทยาลัยพยาบาล
ปีการศึกษา 2536
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C286040 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION PROGRAM

KEY WORD: SUPERVISORY ACTIVITIES / HEAD NURSE / COMMUNITY HOSPITAL

DUANGKHAE NAKA : A STUDY OF SUPERVISORY ACTIVITIES OF HEAD NURSES
COMMUNITY HOSPITALS, THE EASTERN SEABOARD AREA PROVINCES. THESIS

ADVISOR : ASSO.PROF. PRANOM OTHGANONT. Ed.D.138 pp.

ISBN 974-854-244-3

This research were aimed to study and to compare supervisory activities of head nurses as reported by themselves and staff nurses classified by working departments, work experiences, training and educational levels. The sample were 53 head nurses and 159 staff nurses in the community hospitals located on The Eastern Seaboard Area Provinces. The instrument was the questionnaire which has been tested for internal reliability that was .97.

The major findings were as follows:

1. Head nurses and staff nurses supervisory activity as reported by themselves were statistically significant differences at .05 level which indicated that head nurses reported at more frequent level of practice in 3 areas and in the conference area was at sometimes level.

2. Supervisory activities of head nurses and staff nurses as classified by working departments, work experiences and training were no statistically significant differences at .05 level. However, head nurses with 6-10 years of experiences and those who worked at out patient department reported their supervisory activities at more frequent of practice in all areas.

3. Head nurses' supervisory activities reported by staff nurses as classified by working departments, work experiences and training were no statistically significant differences at .05 level which they reported more frequent practice in nursing rounds. Staff nurses' who had 1-5 and 6-10 years of experiences, with and without training, and had baccalaureate degrees reported head nurses' supervisory activities at more frequent practice in the areas of nursing rounds and work participation

4. Three major problems in supervision reported by head nurses were low ratio of staff nurses to patients, head nurses performed variety of functions, lack of knowledge in supervision and no standards of nursing supervision.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อ นิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

Pranom Othganont

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รศ.ดร. ประนอม โทกทานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
ผศ.ดร.พ.ศ.ศ.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปธาน ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิด
เห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และ นายเสริมพงศ์ สิริสุขเจริญพร
ผู้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๘ ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ และ
ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณ
โรงพยาบาลชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา
ที่ได้ให้ความร่วมมือ และความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือและการเก็บ
รวบรวมข้อมูล

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน
และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ดวงแข นาคะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ต
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การนิเทศการพยาบาล.....	10
ความหมายของการนิเทศ.....	10
แนวคิดสำคัญของการนิเทศการพยาบาล.....	12
ประเภทของการนิเทศ.....	13
ลักษณะของการนิเทศ.....	14
แนวคิดพื้นฐานของการนิเทศ.....	15
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการพยาบาล.....	20
กระบวนการจัดการนิเทศการพยาบาล.....	23
หลักการจัดการนิเทศการพยาบาล.....	26
หลักทั่วไปในการนิเทศการพยาบาล.....	28
ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของการนิเทศการพยาบาล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
จังหวัดพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและโรงพยาบาลชุมชน.....	33
แนวคิดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	33
ภาพส่วนรวมพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	34
โครงสร้างโรงพยาบาลชุมชน.....	40
โครงสร้างฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน.....	42
หน้าที่รับผิดชอบและกิจกรรมการนิเทศการพยาบาลของพยาบาลหัวหน้าตึก.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
คุณภาพของเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	103
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	118
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ประวัติผู้วิจัย.....	138

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา..... 69
2	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ วุฒิการศึกษา และการเข้ารับการอบรม..... 77
3	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ วุฒิการศึกษา และการเข้ารับการอบรม..... 79
4	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงาน ของพยาบาลหัวหน้าตึกด้านการเชื่อมตรวจตามการรายงาน ของพยาบาลหัวหน้าตึกและพยาบาลประจำการ..... 81
5	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงาน ของพยาบาลหัวหน้าตึกด้านการประชุมปรึกษาตามการรายงาน ของพยาบาลหัวหน้าตึกและพยาบาลประจำการ..... 84
6	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาล หัวหน้าตึกด้านการสอนการให้คำปรึกษาแนะนำตามการรายงานของ พยาบาลหัวหน้าตึกและพยาบาลประจำการ..... 87

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

7	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาค้นการร่วมมือปฏิบัติงานตามการรายงาน ของพยาบาลหัวหน้าศึกษาและพยาบาลประจำการ.....	91
8	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของพยาบาล หัวหน้าศึกษาตามการรายงานของพยาบาลหัวหน้าศึกษาและพยาบาล ประจำการเป็นรายด้าน.....	93
9	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาตามการรายงานของพยาบาลหัวหน้าศึกษา จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน เป็นรายด้าน.....	94
10	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาตามการรายงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงานเป็นรายด้าน.....	95
11	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาตามการรายงานของพยาบาลหัวหน้าศึกษา จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน เป็นรายด้าน.....	96
12	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาตามการรายงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน เป็นรายด้าน.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

13	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาคำการรายงานของพยาบาลหัวหน้าศึกษา จำแนกตามการเข้ารับการอบรม เป็นรายด้าน.....	98
14	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาคำการรายงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามการเข้ารับการอบรม เป็นรายด้าน.....	99
15	การทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมการนิเทศงานของ พยาบาลหัวหน้าศึกษาคำการรายงานของพยาบาลประจำการ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเป็นรายด้าน.....	101
16	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าศึกษาที่รายงานปัญหา ในการนิเทศงานของพยาบาลหัวหน้าศึกษา.....	102

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย